

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 17/2020-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 15. januára 2020 v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcov Rastislava Kaššáka a Miloša Maďara predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť sťažovateľky obchodnej spoločnosti REALITY – X24 CZ, s. r. o., Námestie 1. máje 1605, Uherský Brod, Česká republika, IČO 29 213 754, zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. AŽALTOVIČ & PARTNERS s. r. o., Potočná 650/135B, Trenčín, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Dušan Ažaltovič, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 17 Co 226/2016 z 31. mája 2017 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 10/2018 z 21. decembra 2018 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť obchodnej spoločnosti REALITY – X24 CZ, s. r. o., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutého rozhodnutia a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. apríla 2019 doručená ústavná sťažnosť obchodnej spoločnosti REALITY – X24 CZ, s. r. o., Námestie 1. máje 1605, Uherský Brod, Česká republika, IČO 29 213 754 (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 17 Co 226/2016 z 31. mája 2017 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 Cdo 10/2018 z 21. decembra 2018.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a priložených príloh vyplýva, že žalobou doručenou Okresnému súdu Považská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) 10. apríla 2014, ktorú neskôr rozšírila, sa sťažovateľka (bez zastúpenia advokátom) podľa § 10 a nasl. zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z. z.“) domáhala proti [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalovaný“) zaplatenia náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom žalovaného ako správcu dane pri vyrubení dane z nehnuteľností právnej predchodkyňi sťažovateľky – [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], za roky 2004 a 2005 (ďalej len „daňovník“) platobným výmerom č. 96694/2004 z 11. marca 2004 a platobným výmerom č. 97057/2005 z 27. júna 2005, ktorú daňovník zaplatil v splátkach, v sume, ako bude určená na základe vykonaného dokazovania. Uplatnený nárok sťažovateľka odôvodnila tým, že žalovaný pri vyrubení dane z nehnuteľností daňovníkovi nerešpektoval právnu úpravu umožňujúcu zohľadniť pri vyrubení dane z nehnuteľností miestne podmienky s cieľom zníženia sadzby dane. Žalovaný inkasoval na dani z nehnuteľností od daňovníka značné finančné prostriedky, no žiadnym spôsobom pre neho nezabezpečil akékoľvek skvalitnenie a zlepšenie využitia nehnuteľností.

2.1 Žalovaný považoval žalobu za nedôvodnú, poukázal na to, že sťažovateľka si nesplnila zákonnú povinnosť uplatnený nárok predbežne prerokovať so žalovaným (urobila tak až 11. apríla 2014), a zároveň vzniesol námietku premlčania uplatneného nároku.

3. Okresný súd rozsudkom sp. zn. 6 C 71/2014 z 1. februára 2016 žalobu zamietol ako nedôvodnú.

3.1 V odôvodnení svojho rozhodnutia okresný súd konštatoval, že vo vzťahu k platobnému výmeru č. 96694/2004 z 11. marca 2004 nie je možné aplikovať zákon č. 514/2003 Z. z., pretože tento zákon nadobudol účinnosť až 1. júla 2004, ale ani zákon č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom, pretože tento zákon neupravoval zodpovednosť orgánu územnej samosprávy za škodu spôsobenú pri výkone samosprávy. Keďže žalovaný je právnickou osobou a nárok na náhradu škody je majetkovým nárokom vyplývajúcim z porušenia práva, ide o vzťah občianskoprávny, ktorý je so zreteľom na žalovaným vznesenú námietku premlčania uplatneného nároku potrebné posudzovať podľa relevantných ustanovení Občianskeho zákonníka. Podľa § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá. Poslednú splátku dane z nehnuteľností za rok 2004 daňovník zaplatil 29. decembra 2004, preto 30. decembra 2004 začala plynúť dvojročná subjektívna premlčacia doba, ktorá uplynula 30. decembra 2006.

3.2 Vo vzťahu k platobnému výmeru č. 97057/2005 z 27. júna 2005 je možné aplikovať zákon č. 514/2003 Z. z., ktorý v § 19 ods. 1 ustanovuje, že právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode; ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia, ktorým bolo zmenené alebo zrušené právoplatné rozhodnutie. Poslednú splátku dane z nehnuteľností za rok 2005 daňovník zaplatil 30. novembra 2005, preto 1. decembra 2005 začala plynúť trojročná subjektívna premlčacia doba, ktorá uplynula 1. decembra 2008.

4. Proti rozsudku okresného súdu podala sťažovateľka (bez zastúpenia advokátom) odvolanie, v ktorom namietala, že okresný súd vec nesprávne práve posúdil, keď na daný prípad neaplikoval § 19 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., ktorý ustanovuje, že najneskôr sa právo na náhradu škody premlčí za desať rokov odo dňa, keď bolo poškodenému doručené (oznámené) rozhodnutie, ktorým mu bola spôsobená škoda. O vzniku škody sa daňovník dozvedel až po 10. máji 2012, keď sa na internete dočítal o tom, že ústavný súd na neverejnom zasadnutí senátu predbežne prerokoval návrh skupiny 34 poslancov Národnej rady Slovenskej republiky (ďalej len „skupina poslancov“) na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. c) ústavy, ktorým sa domáhali vyslovenia nesúladu niektorých ustanovení zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o miestnych daniach“) s ústavou, o čom vydal uznesenie č. k. IV. ÚS 248/2012-40 z 10. mája 2012, ktorým tento návrh poslancov prijal na ďalšie konanie. Podľa názoru daňovníka možno právne názory skupiny poslancov aplikovať aj na zákon Slovenskej národnej rady č. 317/1992 Zb. o dani z nehnuteľností v znení neskorších predpisov platný v čase vyrubenia mu dane z nehnuteľností.

5. Krajský súd napadnutým rozsudkom rozsudok okresného súdu ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) potvrdil, pričom zdôraznil, že v danom prípade ide o nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonnými rozhodnutiami (platobnými výmermi), a nie nesprávnym úradným postupom žalovaného. Podľa názoru krajského súdu okresný súd správne rozhodol v otázke začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby na uplatnenie oboch nárokov, keď jej začiatok počítal odo dňa úhrady poslednej splátky príslušnej daňovej povinnosti uloženej v platobných výmeroch. Argumentácia sťažovateľky o prijatí návrhu skupiny poslancov na ďalšie konanie uznesením ústavného súdu č. k. IV. ÚS 248/2012-40 z 10. mája 2012 neobstojí, keďže uvedené konanie nemôže mať vplyv na verejnoprávne právne vzťahy, ktoré vznikli v rokoch 2004 a 2005, a už vôbec nie je možné vychádzať z neho pri posudzovaní subjektívnej premlčacej doby o vedomosti žalobcu o konaní na ústavnom súde.

6. Proti rozsudku krajského súdu podala sťažovateľka (zastúpená advokátom) dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. b) CSP) tvrdiac, že je nepreskúmateľný a že súdy nižších inšancií jednoznačne pochybili pri vysporiadaní sa s otázkou posúdenia okamihu začatia a skončenia plynutia premlčacích dôb, ale aj pri určení ich dĺžky, ktorú odlišne upravuje Občiansky zákonník a zákon č. 514/2003 Z. z.

7. Najvyšší súd napadnutým uznesením dovolanie sťažovateľky odmietol podľa § 447 písm. c) CSP. V odôvodnení svojho rozhodnutia najvyšší súd konštatoval, že krajský súd jasne, zrozumiteľne a správne odôvodnil svoje rozhodnutie, v ktorom uviedol, prečo je v danom prípade nárok na žalobu premlčaný, a na správne zistený skutkový stav aplikoval pri posudzovaní námietky premlčania v časti uplatneného nároku na náhradu škody spôsobenej orgánom územnej samosprávy pri vyrubení dane z nehnuteľností za rok 2004 právnu úpravu uvedenú v Občianskom zákonníku a v časti uplatneného nároku na náhradu škody spôsobenej orgánom územnej samosprávy pri vyrubení dane z nehnuteľností na rok 2005 právnu úpravu uvedenú v zákone č. 514/2003 Z. z. Nedôvodná je preto argumentácia žalobcu o nepreskúmateľnosti rozsudku krajského súdu. Okresný súd a krajský súd správne posúdili uplatnené nároky na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu územnej samosprávy a v tejto súvislosti námietku premlčania. Otázka, ktorú v dovolaní sťažovateľka nastolila, t. j. otázka začatia plynutia subjektívnej premlčacej lehoty v súvislosti s tým, kedy nastal okamih, keď sa daňovník dozvedel o vzniku škody, nie je otázkou právnou, ale otázkou skutkovou, pretože podlieha zisteniu skutkového stavu. Posúdenie tejto otázky spočíva v každom jednotlivom prípade na posúdení individuálnych, konkrétnych a v iných prípadoch sa spravidla už nevyskytujúcich skutkových okolnostiach, ktoré sú svojou povahou jedinečné a neopakovateľné. Podľa presvedčenia najvyššieho súdu takáto individuálna otázka ani nemôže mať znaky zásadného právneho významu. V závere napadnutého uznesenia najvyšší súd poukázal na to, že ústavný súd nálezom sp. zn. PL. ÚS 5/2012 z 22. januára 2014 návrhu skupiny poslancov podľa § 125 ods. 1 písm. a) ústavy nevyhoviel.

8. S uvedenými závermi krajského súdu a najvyššieho súdu sťažovateľka nesúhlasí a v ústavnej sťažnosti vyslovuje názor, že vzhľadom na deň zaplataenia poslednej splátky

dane z nehnuteľností za rok 2004 daňovníkom (29. decembra 2004) mal okresný súd v prípade prvého nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu územnej samosprávy aplikovať ustanovenia o lehotách vyplývajúcich zo zákona č. 514/2003 Z. z. Pokiaľ ide o druhý nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu územnej samosprávy, resp. postupom žalovaného pri vyrubovaní dane z nehnuteľností za rok 2005 daňovníkovi, okresný súd pochybil pri aplikácii ustanovení zákona č. 514/2003 Z. z. o subjektívnej premlčacej dobe, keď za okamih začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby neopodstatnene považoval deň nasledujúci po dni, v ktorom bola zaplatená posledná splátka vyrubenej dane, namiesto okamihu skutočného zistenia právneho predchodcu sťažovateľky o vzniku reálnej škody na majetku. Krajský súd sa arbitrárnosťou rozsudku okresného súdu, v ktorom chýbali logické, štrukturálne nadväzujúce argumenty dostatočne odôvodňujúce zvolený právny režim i výrok súdu prvej inštancie, nezaoberal a do úvahy nevzal ani argumentáciu sťažovateľky. Postup najvyššieho súdu, ktorý sa stotožnil s postupom súdov nižšej inštancie, je nesprávny a zákonu odporujúci.

9. Vzhľadom na uvedené sťažovateľka v petite ústavnej sťažnosti navrhuje, aby ústavný súd po prijatí veci na ďalšie konanie vo veci samej nálezom vyslovil porušenie jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu a napadnutým uznesením najvyššieho súdu a aby napadnutý rozsudok krajského súdu a jemu predchádzajúci rozsudok okresného súdu zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

II.

Relevantná právna úprava a ústavnoprávne východiská v judikatúre ústavného súdu

10. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

11. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd,

alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

12. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

13. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

14. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

15. Predmetom ústavnej sťažnosti je námietka porušenia základného práva sťažovateľky zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy a práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu sp. zn. 17 Co 226/2016 z 31. mája 2017 (bod 5 v spojení s bodmi 3, 3.1 a 3.2) a uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 2 Cdo 10/2018 z 21. decembra 2018 (bod 7).

16. Z rozhodovacej činnosti ústavného súdu vyplýva, že o skutkovo a právne obdobnej veci sťažovateľky už rozhodol uznesením č. k. II. ÚS 188/2018-13 z 12. apríla 2018, ktorým jej ústavnú sťažnosť pre namietané porušenie základného práva zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy a práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom okresného súdu sp. zn. 4 C 108/2014 zo 14. apríla 2016 a rozsudkom krajského súdu sp. zn. 6 Co 411/2016 z 25. apríla 2017 odmietol z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie a zjavnej neopodstatnenosti.

17. Keďže sťažovateľke je judikatúra ústavného súdu týkajúca sa jeho právomocí pri ústavnom prieskume napadnutých rozhodnutí všeobecných súdov známa, nepovažoval za potrebné túto judikatúru v danom prípade opakovane citovať.

III.

Posúdenie veci ústavným súdom

K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu

18. Vo vzťahu k rozsudku krajského súdu sa ústavný súd musel v prvom rade zaoberať otázkou včasnosti podania ústavnej sťažnosti ako jednou z procesných podmienok jej prípustnosti. Vychádzajúc z § 124 štvrtej vety zákona o ústavnom súde, v zmysle ktorej ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku, ústavný súd považoval dvojmesačnú lehotu na podanie ústavnej sťažnosti proti rozsudku krajského súdu v danej veci za zachovanú.

19. Formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom spravodlivého súdneho konania podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

(II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

19.1 Podstata základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktorú tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonáva (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy).

20. Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo strany konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Vyjadruje to aj znenie § 220 ods. 2 CSP, podľa ktorého v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil, jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax a dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo strany konania na súdnu ochranu, resp. spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04).

21. Odôvodnenia rozhodnutí prvoinštančného a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane, pretože prvoinštančné a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok (m. m. II. ÚS 78/05).

22. Aj judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vo vzťahu k čl. 6 ods. 1 dohovoru uvádza, že hoci tento článok zaväzuje súd, aby odôvodnil svoje rozhodnutie, neznamená to, aby na každý argument strany konania dal podrobnú odpoveď (rozsudok ESLP vo veci Van Hurk v. Holandsko z 19. 4. 1994, sťažnosť č. 16034/90, § 61). Otázku, či súd splnil svoju povinnosť odôvodniť rozhodnutie, možno posúdiť len so zreteľom na okolnosti daného prípadu. Rozsah, na ktorý sa povinnosť súdov odôvodniť svoje rozhodnutia vzťahuje, môže byť podľa povahy rozhodnutia rôzny. Okrem iného je potrebné zohľadniť aj rôznorodosť návrhov, ktoré strana konania môže podať na súdy, ako aj rozdiely existujúce v zmluvných štátoch v súvislosti s právnou úpravou, zvyklosťami, právnymi názormi a vynášaním a vyhotovovaním rozhodnutí (rozsudok ESLP vo veci Ruiz Torija a Hiro Balani v. Španielsko z 9. 12. 1994, sťažnosť č. 18390/91). Skutočnosť, že súd neprejedná každú podrobnosť tvrdenú stranou konania, nie je sama osebe v rozpore s požiadavkou spravodlivého prejednávania veci. Podstatné však je, aby sa neprehliadlo právo strany konania byť vypočutou a aby súd posúdil tvrdenia strany konania, hoci sa to explicitne neodrazí v konečnom rozhodnutí (rozhodnutie č. 10153/82 z 13. 10. 1986, D. R. 49, s. 67, 74). Odvolací súd sa tiež v zásade môže obmedziť na prevzatie odôvodnenia nižšieho súdu (rozsudok ESLP vo veci Helle v. Fínsko z 19. 12. 1997, č. 20772/92).

23. Uvedené východiská bol povinný dodržať pri rozhodovaní o odvolaní sťažovateľky aj krajský súd, a preto bolo úlohou ústavného súdu v rámci predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti posúdiť, či ich skutočne rešpektoval, a to minimálne v takej miere, ktorá je z ústavného hľadiska akceptovateľná a udržateľná, a na tomto základe formulovať záver, či ústavná sťažnosť je alebo nie je opodstatnená.

24. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu na začatie konania pritom možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok

vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným rozhodnutím alebo iným označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú možno považovať aj ústavnú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konania (m. m. I. ÚS 66/98, III. ÚS 168/05, IV. ÚS 136/05, I. ÚS 453/2011).

25. Podľa § 10 ods. 1 a 2 zákona č. 514/2003 Z. z. (účinného od 1. júla 2004) územná samospráva zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu spôsobenú orgánmi územnej samosprávy pri výkone samosprávy, ktorá bola spôsobená a) nezákonným rozhodnutím alebo b) nesprávnym úradným postupom.

26. Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím..., ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku s príslušným orgánom podľa § 11, t. j. starostom obce, ak škodu spôsobil orgán obce.

27. Podľa § 19 ods. 1, 2 a 3 zákona č. 514/2003 Z. z. právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia, ktorým bolo zmenené alebo zrušené právoplatné rozhodnutie. Najneskôr sa právo na náhradu škody premlčí za desať rokov odo dňa, keď bolo poškodenému doručené (oznámené) rozhodnutie, ktorým mu bola spôsobená škoda; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví alebo škodu spôsobenú rozhodnutím podľa § 7 a § 8. Lehota neplynie počas predbežného prerokovania nároku podľa § 15 odo dňa podania žiadosti do skončenia prerokovania, najdlhšie však počas šiestich mesiacov.

28. Preskúmaním napadnutého rozsudku krajského súdu v spojení s rozsudkom okresného súdu ústavný súd dospel k názoru, že žalobný návrh sťažovateľky z 10. apríla

2014, ktorým si (podľa jeho obsahu) uplatnila nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonnými rozhodnutiami – platobnými výmermi vydanými žalovaným v rokoch 2004 a 2005 (a nie jeho nesprávnym úradným postupom), má špekulatívny charakter. V danom prípade niet žiadnych pochybností o tom, že daňovník sa súdneho prieskumu zákonnosti týchto rozhodnutí, resp. postupu žalovaného podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku (účinného do 30. júna 2016) nedomáhal, hoci takéto súdne rozhodnutia sú po nadobudnutí právoplatnosti spôsobilým predmetom ústavného prieskumu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.

29. Daňovník údajnú pohľadávku voči žalovanému postúpil sťažovateľke 24. októbra 2013, keď sa mal len niekoľko mesiacov predtým z internetu dozvedieť o existencii uznesenia ústavného súdu č. k. IV. ÚS 248/2012-40 z 10. mája 2012, a teda aj o vzniku škody daňovníkovi, domnievajúc sa, že právne názory skupiny poslancov možno aplikovať aj na zákon Slovenskej národnej rady č. 317/1992 Zb. o dani z nehnuteľností v znení neskorších predpisov platný v čase vyrubenia dane z nehnuteľností daňovníkovi.

30. Napriek skutočnosti, že ústavný súd informácie o svojej rozhodovacej činnosti v tom čase zverejšňoval na svojej internetovej stránke www.concourt.sk, nič nenasvedčuje tomu, že daňovník, resp. sťažovateľka sa o priebeh, resp. výsledok konania vedeného ústavným súdom pod sp. zn. IV. ÚS 248/2012 ďalej zaujímal, a neurobil tak ani právny zástupca sťažovateľky v dovolacom konaní.

31. Ústavný súd konštatuje, že uzneseniu č. k. IV. ÚS 248/2012-40 z 10. mája 2012 predchádzalo uznesenie č. k. PL. ÚS 5/2012-26 z 11. apríla 2012, ktorým ústavný súd rozhodol, že návrh skupiny poslancov v časti týkajúcej sa namietaného nesúladu ustanovení § 8 ods. 2 druhej a tretej vety, § 12 ods. 2 druhej a tretej vety a § 17 ods. 2 písm. l) zákona o miestnych daniach s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 4, čl. 13 ods. 1 písm. a), ods. 2 a 4, čl. 20 ods. 1 a čl. 35 ods. 1 ústavy prijíma na ďalšie konanie, a zároveň rozhodol, že návrh skupiny poslancov v časti týkajúcej sa namietaného nesúladu napadnutých ustanovení všeobecne záväzných nariadení obcí Draňov, Jastrabie pri Michalovciach, Iňačovce a Čečehov s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 4, čl. 13 ods. 1 písm. a), ods. 2 a 4, čl. 20

ods. 1 a čl. 35 ods. 1 ústavy vylučuje na samostatné konanie (ktoré bolo ústavným súdom vedené pod sp. zn. IV. ÚS 248/2012).

32. Ústavný súd v konaní podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) ústavy nálezom č. k. PL. ÚS 5/2012-87 z 22. januára 2014 rozhodol tak, že návrhu skupiny poslancov nevyhovuje.

33. Ústavný súd v konaní podľa čl. 125 ods. 1 písm. c) ústavy uznesením č. k. IV. ÚS 248/2012-130 z 30. septembra 2014 konanie o návrhu skupiny poslancov zastavil, pretože napadnuté všeobecne záväzné nariadenia obcí Drahňov, Jastrabie pri Michalovciach, Iňačovce a Čečehov v čase rozhodovania ústavného súdu o návrhu skupiny poslancov už stratili platnosť.

34. Predpokladmi vzniku zodpovednosti územnej samosprávy za škodu spôsobenú pri výkone samosprávy podľa § 10 ods. 1 a 2 zákona č. 514/2003 Z. z. sú nezákonné rozhodnutie orgánu územnej samosprávy vydané pri výkone samosprávy alebo jeho nesprávny úradný postup pri výkone samosprávy, existencia škody a príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím orgánu územnej samosprávy vydaným pri výkone samosprávy alebo jeho nesprávnym úradným postupom pri výkone samosprávy a škodou.

35. Sťažovateľka v danom prípade pred všeobecnými súdmi nepreukázala, že disponuje súdnymi rozhodnutiami, ktorými by boli z dôvodu nezákonnosti zrušené alebo zmenené rozhodnutia žalovaného, resp. rozhodnutiami ústavného súdu, ktorými by v tejto súvislosti vyslovil porušenie jej základných práv a slobôd a súdne rozhodnutia zrušil.

36. S odkazom na odôvodnenie nálezu ústavného súdu č. k. PL. ÚS 5/2012-87 z 22. januára 2014, ako aj uznesenia ústavného súdu č. k. IV. ÚS 248/2012-130 z 30. septembra 2014 ústavný súd konštatuje, že medzi týmito rozhodnutiami ústavného súdu a platobnými výmery vydanými žalovaným v rokoch 2004 a 2005 neexistuje absolútne žiadna súvislosť, ktorá by sťažovateľke zakladala nárok na náhradu škody voči žalovanému podľa zákona č. 514/2003 Z. z.

37. Vzhľadom na nesplnenie zákonných podmienok vzniku zodpovednosti územnej samosprávy za škodu spôsobenú pri výkone samosprávy podľa § 10 ods. 1 a 2 zákona č. 514/2003 Z. z. nie je polemika sťažovateľky v ústavnej sťažnosti týkajúca sa aplikácie lehôt podľa § 19 zákona č. 514/2003 Z. z. okresným súdom a krajským súdom spôsobilá spochybniť ústavnú udržateľnosť záverov krajského súdu o vecnej správnomi rozsudku okresného súdu. Krajský súd správne konštatoval, že konanie vedené ústavným súdom pod sp. zn. IV. ÚS 248/2012 nemôže mať vplyv na verejnoprávne právne vzťahy, ktoré vznikli v rokoch 2004 a 2005, a už vôbec nie je možné vychádzať z neho pri posudzovaní subjektívnej premlčacej doby o vedomosti žalobcu o konaní na ústavnom súde. Závery napadnutého rozsudku krajského súdu nie sú svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplývajú z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu.

38. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s názorom krajského súdu nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom sporových strán vrátane ich dôvodov a námietok.

39. Z uvedených dôvodov ústavný súd ústavnú sťažnosť v časti, ktorou sťažovateľka namietala porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu, odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) ako zjavne neopodstatnenú.

K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu

40. Ako bolo uvedené, základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy sa v civilnom sporovom konaní účinne zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné

podmienky, za splnenia ktorých súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred súdom vrátane dovolacích konaní. Samotná otázka posúdenia podmienok pre uskutočnenie dovolacieho konania vrátane posúdenia otázky prípustnosti dovolania patrí do výlučnej právomoci najvyššieho súdu ako súdu dovolacieho. Posúdenie tejto otázky je vecou zákonnosti a jej vyriešenie v súlade s ustanoveniami Civilného sporového poriadku, ktoré v zmysle čl. 46 ods. 4 ústavy majú ustanovovať podrobnosti o realizácii základného práva na súdnu ochranu vyplývajúceho z čl. 46 ods. 1 ústavy, v konečnom dôsledku nemôže viesť k záveru o porušení označeného práva sťažovateľov. Súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy preto nie je povinnosť dovolacieho súdu akceptovať dôvody prípustnosti opravného prostriedku uvádzané sťažovateľmi, v dôsledku čoho ich „nerešpektovanie“ ani nemožno bez ďalšieho považovať za porušenie označeného základného práva. V opačnom prípade by totiž dovolací súd stratil možnosť posúdiť, či zákonné dôvody prípustnosti alebo neprípustnosti podaného opravného prostriedku vôbec boli naplnené.

41. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti najvyššiemu súdu vytýka, že pokiaľ sa v rámci rozhodovania o podanom dovolaní stotožnil s postupom súdov nižšej inštancie, je aj jeho postup nesprávny a zákonu odporujúci.

42. Ústavný súd konštatuje, že v danom prípade najvyšší súd, zaoberajúc sa mimoriadnym opravným prostriedkom sťažovateľky, ktorým napadla rozsudok krajského súdu, po jeho riadnom preskúmaní nezistil dôvody zakladajúce jeho prípustnosť dovolania, a preto následne sformuloval svoj právny záver o neprípustnosti podaného mimoriadneho opravného prostriedku a rozhodol o ňom spôsobom, ktorý mu Civilný sporový poriadok prostredníctvom § 447 písm. c) vyslovene umožňuje.

43. Keďže z ústavnoprávneho hľadiska niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali závery napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky v časti namietaného porušenia jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

44. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľky uvedenými v petite nezaoberal, pretože rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. januára 2020

Jana Baricová
predsedníčka senátu